

Madde 38

İlgili Kanun:

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanlar, talep etmeleri halinde vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dâhil) bedel üzerinden, bu Kanunun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Cumhurbaşkanlığına ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Birinci fıkrada kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler, kazançlarının tespitinde kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini gelir olarak dikkate alırlar.

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkmazlar.

Cumhurbaşkanlığı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini, sektörler ve meslek grupları itibarıyla belirleyeceği yıllık iş hacimlerine göre hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir^[1]

^[1] 700 sayılı KHK'nın 90 ncı maddesi ile birinci ve dördüncü fıkra yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı", birinci fıkra yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir. (Yürürlük 9/7/2018)

7144 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile son paragrafın değişmeden önceki hali "Bakanlar Kurulu Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinden, yıllık iş hacimleri Vergi Usul Kanununun 178 inci maddesine göre ikinci sınıf tüccarlar için geçerli olan haddin iki katına kadar olanları, hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir." (Yürürlük 25/5/2018)

7104 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile mülga 38 inci madde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmiştir. (Yürürlük 1/1/2019)

4369 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 5 inci fıkrası ile kaldırılmıştır. (Yürürlük 29/7/1998) Kaldırılan hüküm "1. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı götürü usulde vergilendirilir.

2. Bu mükelleflerin yıllık katma değer vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre tespit edilen safi kazançlarına, bu Kanunun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak belirlenen genel vergi oranının % 20 eksik olarak uygulanması suretiyle hesaplanır.

3. Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin vergilendirme döneminden bir önceki takvim yılı içindeki artış ve giderlerine ait her bir fatura ve benzeri vesikada gösterilen katma değer vergilerinin % 30'u, bu maddenin ikinci fıkrasına göre hesaplanan katma değer vergisinden indirilir, indirimden sonra ödenmesi gereken katma değer vergisi ikinci fıkraya göre hesaplanan tutarın % 50'sinden az olamaz.

İndirime esas olacak fatura ve benzeri vesikalara ait bildirimin tarh dönemi içinde vergi dairesine verilmemesi halinde indirim hakkından yararlanılamaz.

Bakanlar Kurulu, iş grupları ve yöreler itibarıyla bu fıkra yer alan % 30 oranını % 15 ila % 45, % 50 oranını % 25 ila 75 arasında belirlemeye yetkilidir.

4. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

4108 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi ile değiştirilmiştir. (Yürürlük 1/1/1996) Değişmeden önceki hali "Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı götürü usulde vergilendirilirler.

2. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabının Katma Değer Vergisi; bu mükelleflerin her türlü mal ve hizmet alışları ile giderleri toplamına, kanuni vergi nispetinin % 20 fazla uygulanması ile bulunacak miktardan, alış ve giderlerine ait belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisinin indirilmesi suretiyle hesaplanır.

3. Mükelleflerin yıllık Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre götürü olarak belirlenen safi kazançlarının % 10'undan az olamaz. Ancak, safi kazançları vergiye tabi olmayan, vergiden istisna edilmiş bulunan veya özel matrah şekli uygulanmak suretiyle vergilendirilen işlemlerin payı düşülür. İndirimli nispete tabi işlemlerin payına ait vergi ise indirimli nispet üzerinden hesaplanır."

3297 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile değiştirilmiştir. (Yürürlük 20/6/1986) Değişmeden önceki hali "1. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı ile, kazançları götürü gider usulüne göre tespit edilen çiftçiler götürü usulde vergilendirilirler.

2. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabının Katma Değer Vergisi, her türlü mal ve hizmet alışları ile giderleri toplamına % 13 oranının uygulanması suretiyle bulunacak miktardan, alış ve giderlerine ait belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisinin indirilmesi suretiyle hesaplanır.

3. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü gider usulüne göre tespit edilen çiftçilerin Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre tespit edilen safi kazançları üzerinden hesaplanır.

4. Götürü usule tabi Katma Değer Vergisi mükelleflerinin yıllık Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre götürü olarak belirlenen safi kazançlarının % 10'undan az olamaz."